

«Υπευθυνότητα»

Όνοματεπώνυμο Εκπαιδευτικού: Δήμητρα Αθανασίου
Σχολείο: Γυμνάσιο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' - Πλατύ
Ημερομηνία: 20/02/14

ΤΑΞΗ: Β' Γυμνασίου

ΧΡΟΝΟΣ: 1 Διδακτική Περίοδος (45 λεπτά)

Θεματικές Ενότητες & Υποενότητες:

Θεματική Ενότητα 1: Ανάπτυξη και Ενδυνάμωση του Εαυτού

1.3 Αξίες Ζωής

Θεματική Ενότητα 2: Ανάπτυξη Ασφαλούς και Υγιούς Τρόπου Ζωής

2.5 Ασφάλεια

Θεματική Ενότητα 4: Δημιουργία Ενεργού Πολίτη

4.3 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

Δείκτες Επιτυχίας:

Οι μαθητές/τριες:

1.3 Αξίες Ζωής

- Να επεξηγούν τη σχέση μεταξύ των αξιών ζωής ενός ατόμου και των επιλογών του.
- Να κρίνουν συμπεριφορές ως προς τον βαθμό υπευθυνότητας στην καθημερινότητά τους.
- Να εφαρμόζουν συμπεριφορές που προάγουν την ασφάλειά τους στην καθημερινότητά τους.

2.5 Ασφάλεια

- Να εφαρμόζουν συμπεριφορές που προάγουν την ασφάλειά τους στην καθημερινότητά τους.

- Να εντοπίζουν κινδύνους που μπορεί να προκύψουν σε διάφορους χώρους (π.χ. τόπους διασκέδασης, γήπεδο) και να εισηγούνται πρακτικές προστασίας από αυτούς.
- Να κρίνουν τους διάφορους παράγοντες (κοινωνικούς, πολιτισμικούς, κ.ά.) που συμβάλλουν στην πρόκληση ατυχημάτων και να παρεμβαίνουν με συλλογικές δράσεις για την αντιμετώπιση ή/και εξάλειψή τους.
- Να αξιολογούν την οδική τους συμπεριφορά ως πεζοί, επιβάτες και ποδηλάτες (από τη σκοπιά της υπεύθυνης συμπεριφοράς).

4.3 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

- Να συνεργάζονται εφαρμόζοντας τις δημοκρατικές αρχές και να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης απόφασης για θέματα που τους αφορούν, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα ευθύνες για την εύρυθμη λειτουργία της τάξης και του σχολείου τους.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες τη σημασία της ατομικής υπευθυνότητας προς τον εαυτό τους, τους γύρω τους και ταυτόχρονα να αναγνωρίσουν μέσα από δραστηριοποίηση τα θετικά αποτελέσματα που επιφέρει η συλλογική υπευθυνότητα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΦΟΡΜΗΣΗΣ: «Περπατώ με τη βοήθεια της εμπιστοσύνης» (15 λεπτά)

Ανακοινώνεται στους μαθητές/τριες ότι θα παίξουν με υπευθυνότητα ένα παιχνίδι που λέγεται **«Περπατώ με τη βοήθεια εμπιστοσύνης»**. Οι μαθητές/τριες δημιουργούν ζευγάρια και ένας από τους δυο δένει τα μάτια με ένα ύφασμα. Στη συνέχεια, ο/η μαθητής/τρια που δεν έχει δεμένα τα μάτια είναι υπεύθυνος/η να οδηγήσει το ζευγάρι του στο μονοπάτι έξω στην αυλή του σχολείου. Με τη βοήθεια του σώματός τους αλλά και με τη σωστή καθοδήγηση οι μαθητές/τριες που έχουν καλυμμένα τα μάτια τους πρέπει να νιώσουν ασφάλεια και άνεση. Αν υπάρχει χρόνος, μπορούν να αλλάξουν οι ρόλοι. Αφού οι μαθητές/τριες απολαύσουν αυτό το «παιχνίδι», ακολουθεί συζήτηση.

Ανακοινώνεται στους/στις μαθητές/τριες ότι το συγκεκριμένο μάθημα αφορά στην Υπευθυνότητα και στη συνέχεια γίνεται ιδεοθύελλα στον πίνακα και συζήτηση για το τι σημαίνει υπευθυνότητα, ποιες θεωρούν υπεύθυνες συμπεριφορές, σε ποιους τομείς πρέπει να επιδεικνύονται υπεύθυνες συμπεριφορές (απέναντι στον εαυτό μου, στο σπίτι, στο σχολείο, στο γήπεδο, στην κοινότητα, στο περιβάλλον). Κυκλώνονται στην ιδεοθύελλα οι τομείς στους οποίους επιδεικνύονται υπεύθυνες συμπεριφορές. Διαχωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες: Εαυτός, Σπίτι- Οικογένεια, Σχολείο- Γήπεδο, Κοινότητα- Περιβάλλον, για να χρησιμοποιηθούν στην επόμενη δραστηριότητα.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Υπεύθυνες και ανεύθυνες συμπεριφορές (10 λεπτά)

Στο κέντρο της τάξης τοποθετούνται διάφορες φωτογραφίες με υπεύθυνες και ανεύθυνες συμπεριφορές αναποδογυρισμένες, ώστε οι μαθητές/τριες να μην μπορούν να δουν τι δείχνει η κάθε φωτογραφία. Η καθηγήτρια καλεί τους μαθητές/τριες να επιλέξουν τυχαία μια φωτογραφία και αφού την δουν, να αποφασίσουν σε ποια κατηγορία από τις πιο πάνω ανήκει η συμπεριφορά

που δείχνει η φωτογραφία (Εαυτός, Σπίτι - Οικογένεια, Σχολείο - Γήπεδο, Κοινότητα - Περιβάλλον). Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε 4 ομάδες.

Σε χαρτόνια που είναι τοποθετημένα στις ομάδες, κολλούν τις φωτογραφίες που επέλεξαν καθώς και επιπρόσθετες φωτογραφίες που θα μοιράσει η καθηγήτρια. Διαχωρίζουν και καταγράφουν σε δύο στήλες, τις υπεύθυνες και ανεύθυνες συμπεριφορές και προβληματίζονται στις ομάδες τους ποιες από αυτές δεν τηρούν οι ίδιοι στην καθημερινότητά τους και καταγράφουν σύντομα τις συνέπειες που προκύπτουν από τις ανεύθυνες συμπεριφορές.

Στη συνέχεια, εκπρόσωπος της κάθε ομάδας ανακοινώνει τα συμπεράσματα και τους προβληματισμούς της ομάδας του. Δίνεται έμφαση στις συνέπειες που έχουν οι ανεύθυνες συμπεριφορές τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε συλλογικό. Τονίζεται επίσης στο σημείο αυτό ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά προϋποθέτει ευαισθησία και ενδιαφέρον για τις ανάγκες και τα δικαιώματα των άλλων.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: «Οι Κύκλοι της Υπευθυνότητας» (15 λεπτά)

Μοιράζονται σε κάθε μαθητή/τρια μικρά πολύχρωμα χαρτάκια και το φύλλο εργασίας στο οποίο παρουσιάζονται «Οι Κύκλοι της Υπευθυνότητας» (4 ομόκεντροι κύκλοι).

Δίνονται οι ακόλουθες οδηγίες στους μαθητές/τριες: *Στο κέντρο του κύκλου γράψε τον τομέα στον οποίο νιώθεις ότι είσαι πιο υπεύθυνος ως άτομο. Στους άλλους τρεις κύκλους να γράψεις τους τομείς που αναφέρθηκαν προηγουμένως με δεδομένο ότι όσο απομακρύνεσαι από το κέντρο τόσο λιγότερο υπεύθυνος θεωρείς ότι είσαι στον συγκεκριμένο τομέα. (Εαυτός, Σπίτι, Σχολείο, Κοινότητα, Γήπεδο, Περιβάλλον).*

Το επόμενο βήμα αυτής της δραστηριότητας είναι να θυμηθούν και να καταγράψουν μέσα στους κύκλους υπεύθυνες συμπεριφορές που έδειξαν στον κάθε τομέα ξεχωριστά. Για να κατανοήσουν τη δραστηριότητα, η καθηγήτρια δίνει προσωπικό παράδειγμα για υπεύθυνες συμπεριφορές.

Ακολούθως οι μαθητές/τριες πρέπει να επιλέξουν και να γράψουν ανώνυμα στα χαρτάκια δύο ανεύθυνες συμπεριφορές τους. Η καθηγήτρια με τη βοήθεια των μαθητών/τριών συλλέγει τα χαρτάκια σε ένα κουτί και ακολούθως διαβάζονται στην τάξη. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές προβληματίζονται σε ποιους τομείς δεν έδειξαν υπεύθυνες συμπεριφορές.

Ακολουθεί συζήτηση και οι μαθητές/τριες παραθέτουν σε ποιους τομείς χρειάζεται να γίνουν πιο υπεύθυνοι και στη συνέχεια προτείνουν τρόπους με τους οποίους μπορούν να γίνουν υπεύθυνοι τόσο απέναντι στον εαυτό τους αλλά και στο σπίτι, σχολείο, περιβάλλον και κοινότητα.

Γίνεται συζήτηση γύρω από ποιους τομείς χρειάζεται να γίνουν υπεύθυνοι και οι μαθητές προτείνουν τρόπους με τους οποίους μπορούν να γίνουν υπεύθυνοι τόσο απέναντι στον εαυτό τους, αλλά και στο σπίτι, σχολείο, περιβάλλον και κοινότητα. Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν το

Συμβόλαιο Υπευθυνότητας θέτοντας στόχους για υπεύθυνη συμπεριφορά στους τομείς που συζητήθηκαν στο μάθημα. Το συμβόλαιο συνυπογράφουν ο μαθητής/τρια και ο γονέας/ κηδεμόνας. Το συμβόλαιο καθώς και προτάσεις ή τρόποι με τους οποίους μπορούν να γίνουν πιο υπεύθυνοι να αναρτηθούν στο blog που έχουν δημιουργήσει «Υγεία για χαμόγελο...Πλατύ» (<http://ygeiagiahamogeloplasty.blogspot.com/>).

Επιπρόσθετα παρουσιάζονται applications που μπορούν να κατεβάσουν στα tablets, στα ipad και στα κινητά τους τηλέφωνα (The Homework App- The HW App, myHomework Student Planner) με τα οποία μπορούν να οργανώσουν το χρόνο τους.

Δράση- Επέκταση: (5 λεπτά)

Οι μαθητές/τριες προτρέπονται να δημιουργήσουν ομάδα δράσης εμπλέκοντας τους εαυτούς τους, τους καθηγητές/τριες και τους γονείς τους και να επιλέξουν μία από τις παρακάτω δράσεις:

- Να οργανώσουν ημέρες καθαριότητας αρχικά για το Σχολείο τους και στη συνέχεια για το Πάρκο Αθαλάσσιας και για τον Δήμο τους.
- Να πάρουν συνέντευξη από αθλητές ποδοσφαίρου, καλαθοσφαιρας ή άλλου αθλήματος και να ενημερωθούν για υπεύθυνες συμπεριφορές στο γήπεδο. Πρόσκληση των αθλητών στο Σχολείο με πρωτοβουλία των μαθητών για διοργάνωση μικρών αγώνων με σκοπό την προώθηση έντιμων αθλητικών συμπεριφορών.
- Συμμετοχή εθελοντικά σε ομάδες εθελοντισμού http://www.volunteerism-cc.org.cy/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=1. Κάθε μαθητής/τρια μπορεί να επισκεφθεί ή να γίνει μέλος σε μία ομάδα εθελοντισμού και στη συνέχεια να παρουσιάσει τη δράση της στους/ις υπόλοιπους/ες συμμαθητές/τριές του.

Για κλείσιμο προβάλλεται το φιλμάκι Liberty Mutual Responsibility Film “Dave Knoll Finds His Soul”
<http://www.youtube.com/watch?v=EMx10ASnteM>